

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET LONČAR protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 42969/09)

PRESUDA

STRASBOURG

18. prosinac 2012. godine

Ova presuda je konačna, ali može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Lončar protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u Vijeću sastavljenom od:

gđa Julia Laffranque, *predsjednica*,

gđa Nina Vajić,

g. Erik Møse, *suci*,

i g. André Wampach, *zamjenik tajnika Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 27. studenog 2012. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 42969/09) protiv Republike Hrvatske što ga je 1. kolovoza 2009. godine gđa Semina Lončar („podnositeljica“) podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija“).

2. Hrvatsku vladu („Vlada“) zastupala je njena zastupnica gđa Š. Stažnik.

3. Dana 10. rujna 2010. godine o zahtjevu je obaviještena Vlada.

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositeljica zahtjeva je rođena 1952. godine i živi u Splitu.

A. Građanski postupak

5. Dana 23. veljače 1999. godine podnositeljica zahtjeva je zbog klevete podnijela Općinskom sudu u Splitu građansku tužbu protiv Hrvatske radio televizije, tražeći naknadu štete.

6. U razdoblju između 20. svibnja 1999. godine i 19. svibnja 2000. godine prvostupanjski sud je održao sedam rasprava.

7. Presudom od 19. svibnja 2000. godine Općinski sud je odbio tužbu podnositeljice.

8. Povodom žalbe podnositeljice, Županijski sud u Splitu je 21. svibnja 2004. godine ukinuo prvostupanjsku presudu i predmet vratio na ponovno suđenje.

9. U ponovljenom postupku Općinski sud je održao tri rasprave, te je 21. rujna 2009. godine donio presudu kojom je naložio da tuženik plati podnositeljici 30.000 kuna kao naknadu za nematerijalnu štetu.

10. Povodom žalbe tuženika, Županijski sud u Splitu je 26. studenog 2010. godine smanjio iznos naknade dosuđene podnositeljici na 20.000 kuna. Presuda je uručena odvjetnici podnositeljice 4. siječnja 2011. godine.

B. Postupak povodom zahtjeva podnositeljice za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku

11. U međuvremenu, 5. studenog 2007. godine podnositeljica je Županijskom sudu u Splitu podnijela zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku.

12. Dana 18. kolovoza 2008. godine Županijski sud u Splitu utvrdio je povredu prava podnositeljice na suđenje u razumnom roku, dodijelio joj je 12.500 kuna¹ naknade, te je odredio Općinskom sudu u Splitu da donese odluku u njezinom predmetu u roku od šest mjeseci od dostave tog rješenja. Rješenje Županijskog suda uručeno je Općinskom sudu u Splitu 31. listopada 2008. godine.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

8. Mjerodavne odredbe Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 150/05, 16/07 i 113/08) koje se odnose na zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, kao pravno sredstvo za duljinu sudskih postupaka u Hrvatskoj, izložene su u presudi *Praunsperger protiv Hrvatske*, br. 16553/08, stavak 21., od 22. travnja 2010. godine.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

14. Podnositeljica zahtjeva prigovara da je duljina postupka bila u suprotnosti sa zahtjevom „razumnog roka“, utvrđenim u članku 6. stavku 1. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

„Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi ... svatko ima pravo da ... sud ... u razumnom roku ispita njegov slučaj.“

9. Vlada je osporila taj argument.

10. Razdoblje koje treba uzeti u obzir počelo je 23. veljače 1999. godine, kada je podnositeljica podnijela svoju građansku tužbu, a završilo je 4. siječnja 2011. godine kada je presuda Županijskog suda u Splitu od 26.

¹ Približno 1.730 EUR

studenog 2010. godine uručena odvjetnici podnositeljice. Stoga je trajalo 11 godina i 10 mjeseci na dvije razine nadležnosti.

A. Dopuštenost

1. Status žrtve podnositeljice

11. Vlada tvrdi da je Županijski sud u Splitu usvojio zahtjev podnositeljice, utvrdio povredu njezinog prava na suđenje u razumnom roku i dodijelio joj odgovarajuću naknadu. Stoga je povreda kojoj se prigovara ispravljena pred domaćim tijelima i kao rezultat toga podnositeljica je izgubila svoj status žrtve.

12. Sud prvo bilježi da je u vrijeme donošenja rješenja Županijskog suda u Splitu o zahtjevu podnositeljice, postupak trajao više od devet i pol godina na dvije razine nadležnosti. Dalje bilježi da je Županijski sud dodijelio podnositeljici približno 1.730 EUR u protuvrijednosti. Naknada koju je dodijelio taj sud ne odgovara onoj koju bi Sud vjerojatno dodijelio temeljem članka 41. Konvencije u odnosu na isto razdoblje.

13. Sud dalje primjećuje da je u istom rješenju Županijski sud u Splitu također naložio Općinskom sudu u Splitu da odluči u predmetu podnositeljice u roku od šest mjeseci od dostave tog rješenja. Budući da je rješenje Županijskog suda uručeno Općinskom sudu u Splitu 31. listopada 2008. godine (vidi gore točku 12.), naprijed navedeni rok je istekao 30. travnja 2009. godine. Međutim, Općinski sud u Splitu je donio presudu u predmetu podnositeljice tek 21. rujna 2009. godine (vidi gore točku 9.), čime je prekoračio rok koji mu je ostavljen za skoro pet mjeseci.

140. Uzimajući posebno u obzir činjenicu da Općinski sud u Splitu nije postupio po nalogu Županijskog suda da donese odluku u roku od šest mjeseci, dodijeljena naknada se ne može smatrati odgovarajućom u okolnostima ovog predmeta (vidi načela utvrđena u sudskoj praksi Suda u presudi *Cocchiarella protiv Italije* [VV], br. 64886/01, stavci 65.-107., ECHR 2006-V ili *Scordino protiv Italije* (br. 1) [VV], br. 36813/97, stavci 178.-213., ECHR 2006-V). Stoga, u odnosu na razdoblje obuhvaćeno utvrđenjem Županijskog suda, podnositeljica nije izgubila svoj status žrtve u smislu članka 34. Konvencije.

2. Iscrpljenje domaćih pravnih sredstava

151. U pogledu duljine postupka u razdoblju nakon rješenja Županijskog suda u Splitu, Vlada tvrdi da je podnositeljica trebala podnijeti drugi zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, što je ona propustila učiniti.

162. Sud ponavlja da je već odbacio slične prigovore Vlade u brojnim predmetima protiv Hrvatske koji se odnose na duljinu postupka (vidi na primjer, *Lonza protiv Hrvatske*, br. 14062/07, stavci 25.-26., 1. travanj 2010.; *Kvartuč protiv Hrvatske* (br. 2), br. 34830/07, stavci 34.-36., 22.

travanj 2010. i *Čiklič protiv Hrvatske*, br. 40033/07, stavci 26.-28., 22. travanj 2010.), te ne vidi razloga da utvrdi drugačije u ovom predmetu.

23. Slijedi da prigovori Vlade o neiscrpljenju domaćih pravnih sredstava u ovom predmetu moraju također biti odbačeni.

3. Zaključak

24. Sud smatra da ovaj prigovor nije očigledno nedopušten u smislu članka 35. stavka 3. Konvencije. Također bilježi, uzimajući u obzir naprijed navedeno, da nije nedopušten po bilo kojoj drugoj osnovi. Stoga mora biti proglašen dopuštenim.

B. Osnovanost

175. Sud ponavlja da razumnost duljine postupka mora biti procijenjena u svjetlu okolnosti predmeta i u odnosu na slijedeće kriterije: složenost predmeta, ponašanje podnositelja i mjerodavnih tijela, te važnost onoga oko čega postoji spor za podnositelja (vidi između mnogo drugih izvora, *Frydlender protiv Francuske* [VV], br. 30979/96, stavak 43., ECHR 2000-VII).

186. Sud bilježi da je Županijski sud u Splitu u svojem rješenju od 18. kolovoza 2008. godine utvrdio da je postupak trajao nerazumno dugo (vidi gore točku 12.). Sud ne vidi razloga da utvrdi drugačije budući da je sam često utvrđivao povrede članka 6. stavka 1. Konvencije u slučajevima sa sličnom problematikom kao i u predmetnom (vidi na primjer gore citirani *Kvartuč protiv Hrvatske* (br. 2.)). Stoga je već u razdoblju koje je bilo predmet ispitivanja Županijskog suda duljina postupka bila prekomjerna i nije udovoljila zahtjevu „razumnog roka“. Ona je zadržala tu karakteristiku tijekom naknadnog razdoblja od dvije godine i četiri mjeseca nakon dostavljanja rješenja Županijskog suda (vidi gore točku 16.).

27. U svjetlu naprijed navedenog, Sud smatra da je došlo do povrede članka 6. stavka 1.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 13. KONVENCIJE

28. Podnositeljica također prigovara temeljem članka 13. Konvencije, u vezi članka 6. stavka 1. istog, što Općinski sud u Splitu nije udovoljio nalogu Županijskog suda u Splitu da donese odluku u propisanom roku. Članak 13. glasi kako slijedi:

„Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kad su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu.“

A. Dopuštenost

29. Sud smatra da ovaj prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. Konvencije. Također bilježi da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga mora biti proglašen dopuštenim.

B. Osnovanost

30. Sud ponavlja (vidi gore točku 19.) da je Općinski sud u Splitu prekoračio rok koji mu je dao Županijski sud u Splitu za donošenje odluke u predmetu podnositeljice za skoro pet mjeseci. U ovim okolnostima ne može se tvrditi, kao što je Vlada, da je rok bio tek neznatno prekoračen.

31. Sud je već utvrdio povrede članka 13. Konvencije u sličnim predmetima (vidi na primjer *Kaić i ostali protiv Hrvatske*, br. 22014/04, od 17. srpnja 2008.; *Medić protiv Hrvatske*, br. 49916/07, od 26. ožujka 2009. i gore citirani predmet *Lonza*). Nakon ispitivanja svih materijala koji su mu podneseni, Sud smatra da Vlada nije iznijela ni jednu činjenicu ili argument koji bi ga uvjerio da dođe do drugačijeg zaključka u ovom predmetu.

Sukladno tome u ovom predmetu je došlo do povrede članka 13.

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

192. Članak 41. Konvencije propisuje:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.“

A. Šteta

203. Podnositeljica potražuje 4.300 EUR na ime nematerijalne štete.

34. Vlada je osporila taj zahtjev.

215. Sud ponavlja da kada je podnositelj iskoristio domaća pravna sredstva i na taj način dobio utvrđenje povrede, te mu je dodijeljena naknada, ali ipak može tvrditi da je „žrtva“, iznos koji će se dodijeliti temeljem članka 41. može biti manji od iznosa koje Sud dodjeljuje u sličnim slučajevima. U tom slučaju podnositelju mora biti dodijeljena razlika između iznosa kojeg je dobio od domaćih sudova i iznosa koji se ne bi

smatrao očigledno nerazumnim u usporedbi sa iznosima koje dodjeljuje Sud. Podnositelju također treba dodijeliti određeni iznos u odnosu na faze postupka koje možda nisu uzete u obzir od strane domaćih sudova (vidi, *mutatis mutandis*, gore citiranu presudu *Cocchiarella protiv Italije* [VV], stavci 139.-141.; *Jakupović protiv Hrvatske*, br. 12419/04, stavak 33., 31. srpanj 2007.; *Skokandić protiv Hrvatske*, br. 43714/02, stavak 59., 31. srpanj 2007.; *Husić protiv Hrvatske*, br. 14878/04, stavak 31., 25. listopada 2007. i *Letica protiv Hrvatske*, br. 27846/05, stavak 34., 18. listopada 2007.).

226. Sud ponavlja da je Županijski sud u Splitu dodijelio podnositeljici 1.730 EUR (vidi gore točku 18.). Presuđujući po pravičnoj osnovi, te uzimajući u obzir okolnosti ovog predmeta, karakteristike zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, kao i činjenicu da je usprkos ovom domaćem pravnom sredstvu Sud utvrdio povredu, Sud smatra da podnositeljici treba dodijeliti 100 EUR u odnosu na razdoblje koje je bilo predmet ispitivanja Županijskog suda.

237. Sud također dodjeljuje podnositeljici iznos od 1.000 EUR za daljnje odgode od dvije godine i četiri mjeseca za razdoblje nakon dostavljanja rješenja Županijskog suda od 18. kolovoza 2008. godine (vidi gore točku 26.).

248. Sukladno tome, podnositeljici će se dodijeliti ukupan iznos od 1.100 EUR na ime nematerijalne štete, uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati na taj iznos.

B. Troškovi i izdaci

259. Podnositeljica potražuje i 500 EUR na ime troškova i izdataka nastalih pred Sudom.

40. Vlada je osporila taj zahtjev.

41. U ovom dijelu Sud smatra razumnim dodijeliti podnositeljici, koja nije bila zastupana po odvjetniku, iznos od 150 EUR, uz sve poreze koji bi podnositeljici mogli biti zaračunati na taj iznos.

C. Zatezna kamata

4226. Sud smatra primjerenim da se stopa zatezne kamate temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *Utvrdjuje* da je zahtjev dopušten;
2. *Presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;
3. *Presuđuje* da je došlo do povrede članka 13. Konvencije;
4. *Presuđuje*
 - (a) da tužena država treba podnositeljici u roku od tri mjeseca isplatiti slijedeće iznose koje je potrebno preračunati u hrvatske kune prema tečaju važećem na dan namirenja;
 - (i) 1.100 EUR (tisuću i sto eura) na ime nematerijalne štete, uvećanih za sve poreze koji bi se mogli zaračunati;
 - (ii) 150 EUR (sto pedeset eura) na ime troškova i izdataka, uvećanih za sve poreze koje bi se podnositeljici mogli zaračunati;
 - (b) da se od proteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na prethodno spomenute iznose plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;
5. *Odbija* preostali dio zahtjeva podnositeljice za pravičnom naknadom.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 18. prosinca 2012. godine, sukladno pravilu 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

André Wampach
zamjenik tajnika

Julia Laffranque
predsjednica

© Ured zastupnika RH pred Europskim sudom za ljudska prava. Sva prava pridržana.